
JOHAN BÉLA ORSZÁGOS EPIDEMIOLOGIAI KÖZPONT

Epinfo

AFP-surveillance, Magyarország 2004	165
Tájékoztatás - szakmai rendezvényről	169
- szakmai programról	169
Fertőző betegségek adatai	171
Aerobiológiai tájékoztató	174

Epidemiológiai Információs Hetilap

HAZAI INFORMÁCIÓ

ACUT FLACCID PARALYSIS SURVEILLANCE, MAGYARORSZÁG 2004

2004-ben az Országos Epidemiológiai Központ előzetesen 19 acut flaccid paralysis (AFP) esetről szerzett tudomást, azonban az adatok egyeztetése után 16 olyan eset maradt a nyilvántartásban, amely megfelelt az AFP klinikai esetdefiníciójának. Ennek megfelelően a 15 éven aluli gyermekek között kórismézett esetek száma 16 volt, a **nem-polio AFP gyakoriság 0,99‰-nek bizonyult**, amely elérte a WHO által elvárt 1/100 000 célszintet.

A regisztrált betegek 68,9%-ától (11 esetben) küldtek az AFP-surveillance minőségi követelményeinek megfelelően két héten belül legalább egy székletmintát virológiai vizsgálatra az OEK Virológiai főosztályára. Hét betegből (43,7%) kettő, négy betegből (25%) csak egy székletminta érkezett két héten belül. A WHO jelenlegi surveillance követelményei szerint a nem endémiás országokban, így Európa országaiban jelenleg az is elfogadható, ha az AFP diagnózissal jelentett betegek 80%-ától 14 napon belül legalább egy székletminta célzott virológiai vizsgálata megtörténik. Ezt figyelembe véve 2004-ben a 16 bejelentett beteg közül **13 esetben lett volna szükség legalább egy, 14 napon belül vett széklet célzott virológiai vizsgálatára**. Tekintettel arra, hogy ez **csak 11 esetben történt meg**, így a surveillance tevékenységet minősítő, nemzetközi összehasonlításra is alkalmas **indikátor a surveillance index 0,69 volt**, hasonlóan alakult, mint az előző évben [(2003-ban: 0,61; 2002-ben: 0,84) táblázat].

AFP-surveillance indikátorok Magyarországon, 2004

Terület	15 éven aluli gyermekek száma	Előzetesen jelentett AFP-esetek száma a 15 éven aluliak körében	Igazolt AFP-esetek száma a 15 éven aluliak között	Nem-polio AFP gyakoriság	2 székletminta 14 napon belül	Csak 1 székletminta 14 napon belül	Surveillance index*
Budapest	212 777	1	1	0,5	-	1	
Baranya	61 944	-	-	-	-	-	
Bács-K.	87 909	2	1	1,1	1	-	
Békés	61 526	-	-	-	-	-	
Borsod-A.-Z.	133 105	3	3	2,3	2	1	
Csongrád	65 300	1	1	1,5	1	-	
Fejér	70 169	1	1	1,4	1	-	
Győr-M.-S.	67 008	-	-	-	-	-	
Hajdú-B.	97 485	1	-	-	-	-	
Heves	50 873	-	-	-	-	-	
Jász-N.-Sz.	69 109	-	-	-	-	-	
Komárom-E.	50 530	-	-	-	-	-	
Nógrád	35 229	1	1	2,8	-	-	
Pest	195 735	7	6	3,1	1	2	
Somogy	53 694	-	-	-	-	-	
Szabolcs-Sz.-B.	113 199	-	-	-	-	-	
Tolna	39 361	1	1	2,5	1	-	
Vas	40 549	-	-	-	-	-	
Veszprém	57 379	1	1	1,7	-	-	
Zala	43 236	-	-	-	-	-	
Összesen	1 606 117	19	16	0,99	7 (43,7%)	4 (68,8%)	0,69

* Nem-polio AFP arány x % 1 adekvát székletminta

Az év során 9 megyében és a fővárosban regisztráltak AFP-szindrómát. Pest megyében 6, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 3, Budapesten, Bács-Kiskun, Csongrád, Fejér, Nógrád, Tolna és Veszprém megyében egy-egy beteget regisztráltak. A többi területről ebben az évben bejelentés nem érkezett, ezekben a megyékben a „várt” AFP-esetek száma 0,4 és 1,1 között alakult. Két megyében a bejelentett esetszám lényegesen meghaladta a „várt” esetszámot (térkép).

2004-ben sürgősen, prioritással vizsgálandó AFP-eset nem fordult elő.

Az Országos Epidemiológiai **Központ** Járványügyi osztálya **az AFP-gyanúról** először – egy eset kivételével – **az OEK Vírusdiagnosztikai osztályáról szerzett tudomást**, amelyről azonnal értesítette az ÁNTSZ illetékes megyei/fővárosi intézetét. A megbetegedések 44%-ában egy héten belül, 62,5%-ában a bénulás kezdetétől eltelt 2 héten belül értesült az ÁNTSZ. Az AFP-t diagnosztizáló orvosok rendszerint telefonon is értesítik az ÁNTSZ epidemiológusát, a fertőzőbeteg **jelentőlap általában késedelmesen érkezik**.

A legtöbb esetet júniusban (3) és szeptemberben (4) észlelték, 4 hónap kivételével minden hónapban (március, június, július, augusztus, szeptember, október, november, december) regisztráltak megbetegedést.

A legtöbb AFP-eset az 1-3 évesek között jelentkezett. A legfiatalabb beteg másfél éves volt.

A bénulás az AFP-szindrómával jelentett gyermeknél 11 esetben a végtagokra, 2 esetben végtagokra és légzőizmokra lokalizálódott, 3 esetben végtag és facialis paralysis volt észlelhető. A bénulás 12 esetben szimmetrikus volt. A reziduális paralisisek felmérésére irányuló, a betegség kezdetétől számított **hatvanadik napon végzett ellenőrző vizsgálat** minden esetben megtörtént. A gyermekek közül **10 maradványtünet nélkül gyógyult**, hatnál azonban maradványtünetek voltak észlelhetők.

A WHO által akkreditált nemzeti enterovírus laboratóriumban végzett vizsgálatok során az AFP-betegek feldolgozásra alkalmas székletmintáiból **poliovírus illetve enterovírus nem volt kimutatható**.

A végső diagnózis 14 esetben Guillan-Barre-szindróma, egy esetben polyneuropathia, egy esetben myositis acuta volt.

Az AFP-surveillance-ból származó információk alapján biztonsággal megállapítható, hogy 2004-ben Magyarországon sem vadvírus által okozott, sem pedig vakcinációs eredetű poliomyelitis nem fordult elő.

A tájékoztatást adta: **Dr. Molnár Zsuzsanna** epidemiológus főorvos

Kaszás Katalin közegészségügyi-járványügyi felügyelő

OEK Járványügyi osztály

Kapusinszky Beatrix biológus, **OEK Vírusdiagnosztikai osztály**

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

**A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ
Egészségmonitorozás és nemfertőző betegségek
epidemiológiája osztálya
és a Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ
tudományos ülést tart.**

**Helye: OKK „A” épület, Fodor terem
Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.**

Ideje: 2005. május 10. 14.00 óra

Üléselnök: dr. Melles Márta főigazgató főorvos

PROGRAM

- **A Népegészségügyi Jelentések az Európai Unióban és Magyarországon**
Előadó: **Kaposvári Csilla mb. osztályvezető**
Egészségmonitorozás és nemfertőző betegségek epidemiológiája osztály
- **A Droginformáció keletkezése és hasznosítása**
Előadó: **Nádas Eszter koordinátor**
Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI PROGRAMRÓL

**Epidemiológusok szakmai továbbképző munkaértekezlete
2005. május 18-19.**

PROGRAMTERVEZET

Május 18. szerda

10³⁰ **Megnyitó előadás – Aktualitások az ÁNTSZ életében**
dr. Bujdosó László országos tisztifőorvos

Kérdések, hozzászólások

11¹⁵–12¹⁵ **Járványügyi surveillance az Európai Unióban**
prof. Ralph Reintjes

12⁰⁰–12³⁰ **Magyarország járványügyi helyzete 2004-ben**
dr. Csohán Ágnes (OEK)

Kérdések, hozzászólások

- 13⁰⁰–14⁰⁰ Ebéd
- 14⁰⁰–15⁴⁵ **Kerekasztal – Nemzeti influenza pandémiás terv
OTH, OEK szakértők részvételével**
- 15⁴⁵–16⁰⁰ *Szünet*
- 16⁰⁰–16³⁰ **Az esetdefiníciók jelentősége a fertőző betegségek
surveillance-ában**
dr. Krisztalovics Katalin (OEK)

Kérdések, hozzászólások

Május 19. csütörtök

- 8³⁰–9⁰⁰ **A nemzeti nosocomialis surveillance első eredményei**
dr.Szilágyi Emese, dr. Kurcz Andrea (OEK)
- 9⁰⁰–9³⁰ **A mikrobiológiai surveillance 2004. évi eredményei**
dr. Füzi Miklós (OEK)
- 9³⁰–9⁴⁰ **A 2004. évi MRSA-járványok**
dr. Böröcz Karolina (OEK)
- 9⁴⁰–10⁰⁰ **A 2004. évi MRSA-járványok kivizsgálásának molekuláris
epidemiológiai eredményei**
**Ungvári Erika, Pászti Judit, Hetzmann I.né, Vargáné Hunyadi Zs.,
Füzi Miklós (OEK)**
- 10⁰⁰–10¹⁵ *Kávészünet*
- 10¹⁵–11⁰⁰ **A baktériumok rezisztenciájának alakulása**
prof.dr. Ludwig Endre (Fővárosi Szent László Kórház)
- 11⁰⁰–11⁴⁵ **Infekciókontroll**
dr. Princz Gyula (Fővárosi Szent László Kórház)
- 11⁴⁵–13⁰⁰ **Esetmegbeszélés**
- 13⁰⁰–14⁰⁰ *Ebéd*
- 14⁰⁰–14³⁰ **West-Nile vírus okozta fertőzések az EU-ban és Magyarországon**
dr. Molnár Zsuzsanna, dr. Ferenczi Emőke (OEK)
- 14³⁰–14⁴⁵ **EPIET – Európai Epidemiológusképző Program**
dr.Czumbel Ida (OEK)
- 14⁴⁵– **Aktuális kérdések, tájékoztatók:**
- Védőoltások
 - A szexuális úton terjedő betegségek felügyeleti rendszerének változása
 - Az Európai Betegségmegelőzési Központ megalakulása

Megjegyzés: tájékoztatjuk a munkaértekezleten résztvevő munkatársakat, hogy az ellátás 18-án az ebéddel kezdődik és 19-én az ebéddel fejeződik be.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2005. április 18-24.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális bakteriális fertőző betegségek közül a **salmonellosis** bejelentések száma kismértékben csökkent, a **campylobacteriosis** eseteké mérsékelten emelkedett az előző hetihez képest. A salmonellosis járványügyi helyzete kissé kedvezőbb, a campylobacteriosisé kedvezőtlenebb volt, mint az 1999-2003. évek azonos hetében.

A 15. hetihez viszonyítva nem változott lényegesen a regisztrált **enteritis infectiosa** megbetegedések száma. A heti érték a felével, az év eleje óta nyilvántartásba vett esetek száma 20%-kal volt több, mint az 1999-2003. évekre jellemző középérték. A legtöbb bejelentést Fejér és Pest megyéből küldték.

A légúti fertőző betegségek közül a **scarlatina** esetek száma nem változott lényegesen, a **varicella** eseteké kissé emelkedett az előző hetihez képest. A scarlatina járványügyi helyzete nem tért el, a bárányhimlőé kedvezőtlenebb volt a korábbi évek azonos hetében észlelnél. **Pertussist**, **morbillit** nem jelentettek, és csupán két-két **rubeola** illetve **mumpsz** eset került a nyilvántartásba.

Az idegrendszeri fertőző megbetegedések száma csökkent a 15. hetihez képest, a négy **gennyes meningitis** közül kettő esetében a kórokozó már ismert (**S.pneumoniae**).

A szezon indulásának megfelelően megkezdődött a **Lyme-kór** esetek számának emelkedése. A nyolc új, az elmúlt hónapban kezdődött megbetegedés hét területen fordult elő. A héten **két vírusos haemorrhagiás láz** esetről érkezett jelentés, ezzel az év eleje óta regisztrált esetek száma nyolcra emelkedett, ami jóval meghaladja a korábbi évek azonos időszakában nyilvántartásba vett megbetegedések számát. A 16. heti esetek is – mint a január 1-je óta nyilvántartásba vett megbetegedések legtöbbje – importált **Dengue-láz** megbetegedés volt (India, Indonézia, Thaiföld, Kenya, Brazília).

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

16/2005.sz.heti jelentés (weekly report)

(2005.04.18 – 2005.04.24.)

Betegség Disease	a 16. héten (week)			az 1 – 16. héten (week)		
	2005.04.18- 2005.04.24.	2004.04.12- 2004.04.18.	Medián 1999- 2003	2005.	2004.	Medián 1999- 2003
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	77	36	83	1266	795	1234
Dysentheria	2	2	4	20	46	75
Dyspepsia coli	1	2	1	18	26	34
Egyéb E.coli enteritis	-	1	1	15	18	32
Campylobacteriosis	121	69	100	1439	1377	1521
Yersiniosis	-	1	3	16	29	47
Enteritis infectiosa	903	585	623	13646	10131	11257
Hepatitis infectiosa	7	11	16	166	241	268
AIDS	1	-	-	11	9	6
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acute flaccid paralysis	-	-	-	4	2	4
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	10	11	-
Scarlatina	71	82	77	1574	1111	1605
Morbilli	-	-	-	3	2	3
Rubeola	2	3	3	28	24	42
Parotitis epidemica	2	-	4	45	70	82
Varicella	1489	1435	1091	26140	19519	18706
Mononucleosis inf.	18	31	34	365	416	438
Legionellosis	-	1	-	15	26	11
Meningitis purulenta	4	2	4	120	94	107
Meningitis serosa	-	4	1	17	27	34
Encephalitis infectiosa	1	2	1	71	23	22
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	5	3	•
Lyme-kór	8	1	4	44	46	60
Listeriosis	-	-	-	3	3	1
Brucellosis	-	-	-	-	-	1
Leptospirosis	1	-	1	12	5	20
Tularemia	-	-	1	33	4	24
Tetanus	-	-	-	-	-	-
Vírusos haemorrh. láz	2	-	-	8	1	2
Malaria*	-	-	-	1	1	3
Toxoplasmosis	1	5	4	57	42	81

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2005.04.26.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

16/2005.sz. heti jelentés (weekly report)

(2005.04.18 – 2005.04.24.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysenteri a	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatin a	Varicella	Mononucl - infectiosa	Meningiti s purulenta	Lyme-kór
Budapest	6	-	17	84	1	19	113	2	1	1
Baranya	4	-	9	21	-	5	74	3	-	1
Bács-Kiskun	7	-	6	34	-	-	62	1	-	-
Békés	2	1	3	56	-	3	101	1	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	3	-	8	18	1	1	84	2	-	-
Csongrád	2	-	4	82	1	1	66	-	1	-
Fejér	4	-	4	97	-	4	83	-	-	-
Győr-Moson-Sopron	6	-	4	26	-	6	111	1	1	-
Hajdú-Bihar	6	-	10	17	-	3	134	-	-	-
Heves	2	-	5	41	-	1	70	2	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	3	-	5	69	-	1	124	-	-	1
Komárom-Esztergom	3	-	1	41	-	2	63	1	-	-
Nógrád	-	-	-	27	1	2	7	-	-	1
Pest	5	-	11	131	1	11	125	1	-	-
Somogy	10	-	-	29	-	2	55	1	1	2
Szabolcs-Szatmár- Bereg	2	1	14	2	-	-	49	-	-	-
Tolna	4	-	7	33	1	2	13	-	-	-
Vas	5	-	8	11	-	4	46	-	-	-
Veszprém	2	-	5	70	-	4	87	3	-	1
Zala	1	-	-	14	1	-	22	-	-	1
Összesen (total)	77	2	121	903	7	71	1489	18	4	8
Előző hét (previous week)	84	1	110	888	11	72	1409	32	9	1

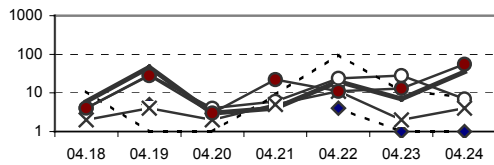
(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2005.04.26.

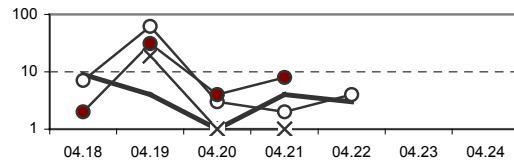
"Fodor József" Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Intézete
 Budapest, 1097 Gyáli út 2-6. Tel/Fax: 1-476-1215 e-mail: pollen@oki.antsz.hu

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának jelentése 2005. 16. hét

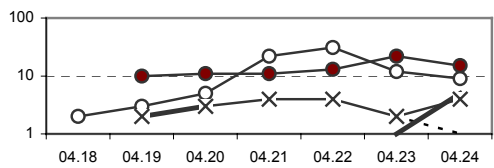
Budapest-OKI

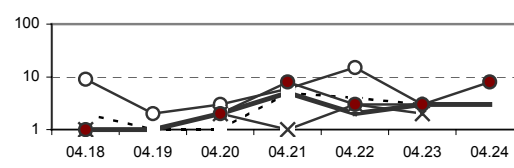
Budapest-Svábhegy

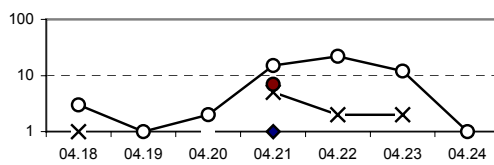
Békéscsaba

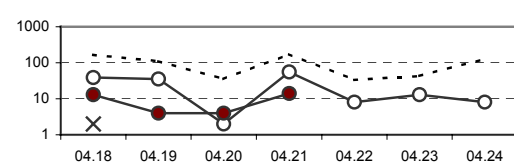
Debrecen

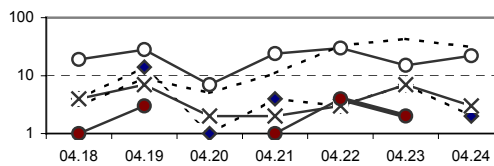
Eger

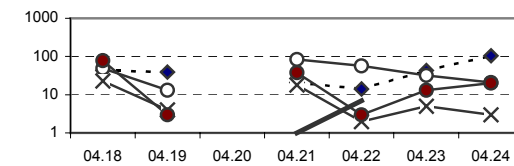
Győr

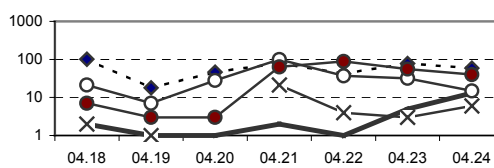
Kecskemét

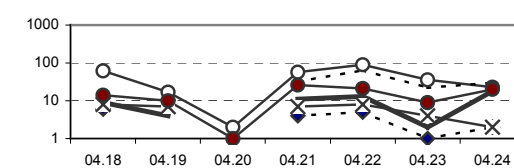
Miskolc

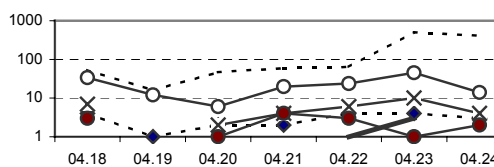
Mosdós

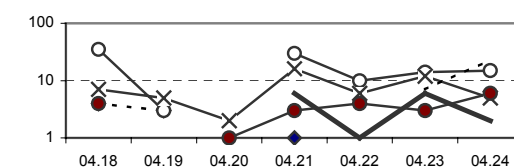
Nyíregyháza

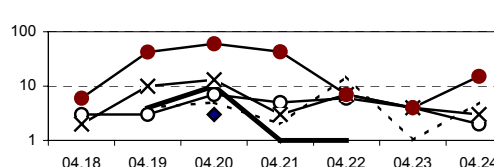
Pécs

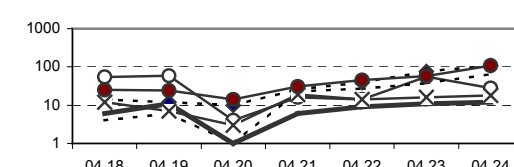
Salgótarján

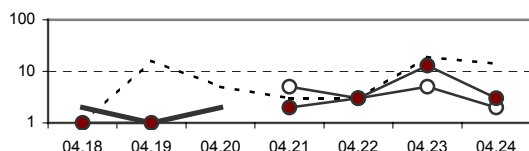
Szeged

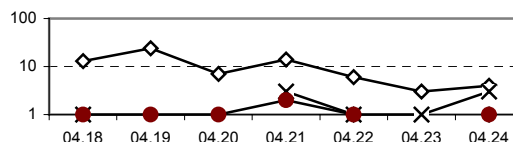
Szekszárd

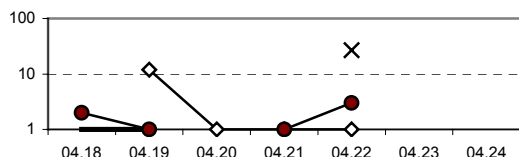
Szolnok

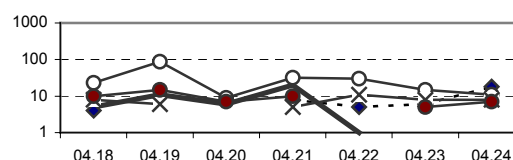
Szombathely

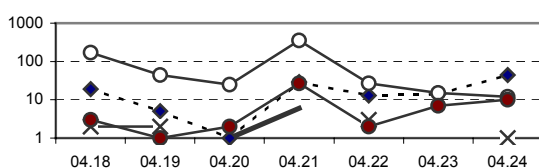
Tatabánya

Veszprém

Zalaegerszeg

-◆- - - - Acer juhar ○ - - - - Bet nyír -X- - - - Frax kőris - - - - Plat platán - - - - Populus nyár ● - - - - Sal fűz

Külső téri penészgombák

	Budapest OKI	Budapest Svábhegy	Békéscsaba	Debrecen	Eger	Győr	Kecskemét
Alt	***	*	**	*	***	*	**
Clad	***	*	*	*	*	*	*

	Miskolc	Mosdós	Nyíregyháza	Pécs	Salgótarján	Szeged	Szekszárd
Alt	*	-	*	***	*	**	*
Clad	*	*	*	*	**	*	*

	Szolnok	Szombathely	Tatabánya	Veszprém	Zalaegerszeg
Alt	-	**	-	*	*
Clad	*	**	*	*	*

A 16. héten a tavaszi időjárás hűvösre és csapadékosra fordult, aminek megfelelően a növények pollenszórása általánosságban csökkent. A tiszafafélék (Cupressaceae/Taxaceae) virágzása jelentéktelenné vált. A platánfa (Platanus) virágporszemai megjelentek a légtérben, amelyeket Győrött már magas, Pécsen pedig nagyon magas számban regisztráltak. A juharfa (Acer) pollenszintje Szekszárdon és Veszprémbe emelkedett, más helyeken csökkent, vagy az előző heti szinten maradt. A nyírfa (Betula), a kőris (Fraxinus) és a nyárfa (Populus) pollenszórása országsszerte csökkent. A fűzfa (Salix) virágporkoncentrációja szinte mindenhol alacsonyabb lett, egyedül Szekszárdon emelkedett magas szintre.

A légúti allergiát kiváltó gombaspórák (Alternaria és Cladosporium) légköri előfordulása csak Pesten, Egerben és Pécsen volt magas, az ország más területeire ennél alacsonyabb értékek voltak jellemzőek.

Interneten is elérhető polleninformáció a www.antsz.hu/oki lapon található.

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Epi**info minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oek

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epi**info főszerkesztőjéhez fordulni:

„Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ

1966 Budapest, Pf. 64. Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epiinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epiinfo. Epiinfo 2003;1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

dr. Bujdosó László

Epiinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

dr. Hermann Dóra

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X